Raadsvoorstel

Zaaknummer: 2072478
Steller: F. Burg
Datum commissie: 13 februari 2024
Datum raadsvergadering: 12 maart 2024

Team: B&R
Teammanager: Norbert Oud
Portefeuillehouder: T. L. M. Bennis
E-mail: f.burg@hoorn.nl

Onderwerp
Instellen van een bomenfonds

Agendering
Ter besluitvorming

Bijlagen

1	Bijlage 1 Nadere uitwerking Bomenfonds
2	Bijlage A Toelichting inzet compensatie_5 stappen
3	Bijlage B Toelichting procesinrichting

De raad besluit

1. In te stemmen met de nadere uitwerking van het bomenfonds
2. Voor te compenseren bomen een vergoeding vast te stellen van € 1.250 per boom, waarbij rekening gehouden kan worden met gelijkwaardige groenoplossingen
3. De voorziening bomenfonds te openen in 2024 met een maximale looptijd, om hierin de van derden verkregen middelen met een specifiek bestedingsdoel te storten;
4. Onttrekkingen aan de voorziening te doen volgens Bijlage A Toelichting inzet compensatie_5 stappen;
5. De te ontvangen middelen met betrekking tot het bomenfonds te storten in de te vormen voorziening;
6. Bijgevoegde begrotingswijzing vast te stellen.

Samenvatting

Dit voorstel bevat drie kernpunten die gezamenlijk bijdragen aan het behoud van het groene karakter van de stad Hoorn. In de eerste plaats wordt voorgesteld om het proces en de financiële vergoeding voor bomen bij projectontwikkelaars vast te leggen. Daarnaast richt het voorstel zich op het verschuiven van de focus bij de compensatie van bomen van kwantiteit naar kwaliteit. Ten slotte wordt voorgesteld om het compensatiebedrag per boom te verhogen van €500 naar €1.250.

1. Inleiding: reden van het voorstel

Aanleiding
De reden achter dit voorstel is het ontbreken van de formele regeling voor het bomenfonds en duidelijke afspraken om de bomennorm adequaat te implementeren. Dit wordt nu aangepakt. Volgens het bomenbeleidsplan is overeengekomen dat de gemeente een bomennorm van 1,3 boom per woning hanteert bij nieuwbouwprojecten. Indien deze norm niet wordt gehaald, wordt van projectontwikkelaars verwacht bij te dragen aan het bomenfonds. Op deze manier kan de gemeente de verantwoordelijkheid nemen voor het aanplanten van bomen of het vergroenen van de omgeving.

Belang
Het besluit dat voorligt heeft voor de raad een tweeledig bestuurlijk belang. Enerzijds rust op de raad de verantwoordelijkheid om het groene karakter van Hoorn te behouden, in overeenstemming met de wensen en behoeften van de inwoners. Anderzijds is het van groot belang dat de raad een beslissing neemt die ervoor zorgt dat de verwachte groei van de stad en de daarbij behorende nieuwbouw geen nadelige invloed hebben op de groene leefomgeving.

Zonder voldoende financiële middelen om het groen te behouden en te verbeteren, zou de verdichting van Hoorn kunnen leiden tot het verlies van waardevolle groenvoorzieningen. Dit kan resulteren in een verminderde leefbaarheid, een afname van de kwaliteit van de leefomgeving en een verlies aan aantrekkelijkheid voor zowel huidige als toekomstige bewoners.

Centrale vraag
Wil de raad het bomenfonds financieel borgen en met welke spelregels wordt er een compensatiebedrag gestort en onttrokken aan het bomenfonds?

2. Beoogd maatschappelijk resultaat

Het raadsvoorstel heeft als doel diverse concrete uitkomsten en doelen te realiseren:

Efficiënte financiële inzet en optimalisatie van middelen
Door het actualiseren van het bomenfonds en de compensatieregelingen voor nieuwbouwprojecten beoogt het voorstel een effectieve inzet van financiële middelen. Hiermee kunnen nieuwe bomen worden geplant, groenprojecten worden ondersteund en de kwaliteit van het groen worden verbeterd, passend bij de verdichtingsopgave voor woningbouw.

Behoud en versterking van het groene karakter
Het voorstel streeft ernaar om ondanks de groeiende stedelijke ontwikkeling het groene karakter van Hoorn te behouden en te versterken. Dit omvat het handhaven van een gezond bomenbestand en het waarborgen van groenstructuren in de stad.

Evenwicht tussen stedelijke ontwikkeling en groene leefomgeving
Het voorstel tracht een harmonieuze balans te creëren tussen noodzakelijke stedelijke ontwikkeling, zoals nieuwbouw en herontwikkeling, en het behoud van een groene en aantrekkelijke leefomgeving voor huidige en toekomstige bewoners.

Versterking van biodiversiteit en ecosysteemdiensten
Het voorstel beoogt niet alleen het behoud van het aantal bomen, maar ook de functionaliteit van groene ruimte te verbeteren. Hieronder valt het stimuleren van biodiversiteit en het vergroten van ecosysteemdiensten zoals lucht- en waterzuivering, bestuiving van gewassen en klimaatregulatie.

Ruimtelijke inrichting conform bomennorm
Het voorstel streeft naar een ruimtelijke inrichting die voldoet aan de bomennorm van 1,3 boom per woning, door bij nieuwbouwprojecten het aantal bomen per woning te waarborgen. Zo blijft de verhouding tussen het aantal bomen en het aantal woningen in evenwicht.

Flexibiliteit en zorgvuldig beheer van groen
Het voorstel biedt flexibiliteit in het beheer van bomen in de stad, waarbij de mogelijkheid bestaat om bomen aan te planten of financiële compensatie in te zetten voor kwaliteitsverbeteringen van het bomenbestand en groenvoorziening, zolang de bomennorm gehandhaafd blijft.

3. Bijdrage aan de duurzaamheidsambitie

Het bomenfonds speelt een essentiële rol bij het duurzaam behouden, aanvullen en verbeteren van het bomenbestand. Het benadrukt het belang van groenbehoud te midden van stedelijke ontwikkelingen en zet de norm van 1,3 boom per woning in voor een evenwichtige aanpak. Het legt procedures vast voor het storten en benutten van fondsen voor groencompensatie, inclusief financiële bijdragen aan projecten wanneer de bomennorm niet wordt nageleefd. Het document legt de nadruk op de verplichting tot herbeplanting en belicht compensatieregelingen, waaronder specifieke bedragen en equivalente oplossingen. Ook wordt de waarde van groeiplaatsruimte, biodiversiteit en ecosysteemdiensten benadrukt. Toekomstige overwegingen omvatten het gebruik van boomkroonvolume en investeringen in biodiverse structuren om groengebieden te verbinden.

Toelichting Global Goals:
Wat betreft de Global Goals: De bomennorm van 1,3 boom per woning in Hoorn draagt bij aan het evenwicht tussen woningen en bomen, ondersteund door het bomenfonds en het groenbeleid. Deze initiatieven dragen bij aan Duurzame Ontwikkelingsdoelen (SDG's), zoals SDG 11 voor duurzame steden en gemeenschappen door groenbehoud, SDG 13 voor klimaatactie door stedelijke vergroening, en SDG 15 voor leven op het land door het behoud van bomen. Als onderdeel van de 17 Duurzame Ontwikkelingsdoelen leveren het bomenfonds en het groenbeleid indirect een bijdrage aan wereldwijde duurzaamheidsdoelen, variërend van klimaatactie tot behoud van biodiversiteit en duurzame stedelijke ontwikkeling.

4. Kaders

Bomenbeleidsplan 2009
In dit beleidsplan, waarin de norm van 1,3 boom per woning en het bomenfonds zijn opgenomen, ligt de fundamenten voor het behoud en de ontwikkeling van bomen in Hoorn. Het voorziet in gedetailleerde richtlijnen om een gezonde balans te waarborgen tussen bomen en stedelijke ontwikkeling. Deze normen en het fonds uit het beleidsplan spelen een cruciale rol bij het sturen van projectontwikkelingen en het handhaven van groene normen binnen de gemeente.

Algemene Plaatselijke Verordening Hoorn - artikel 4:12
Dit artikel stelt voorschriften vast voor herbeplanting na het kappen van bomen en legt de verplichting tot herplanting vast. Dit is van toepassing bij het verwijderen van bomen en draagt bij aan het behoud van groen in specifieke omgevingen.

Leidraad Inrichting Openbare Ruimte (LIOR)
Deze leidraad bevat beschermingsvoorschriften voor bomen tijdens werkzaamheden en verwijst naar het Handboek Bomen, de bomennorm en het compensatiebedrag voor nieuwbouwplannen.

5. Argumenten

Toelichting prijsstijging
Het bedrag van €500 voor boomcompensatie moet worden verhoogd naar €1250 voor het aanplanten van bomen in open grond (de kosten voor het planten van bomen in bestrating vereisen een aparte vergoeding).

Deze prijsstijging komt voornamelijk voort uit het feit dat het bedrag van €500 niet toereikend is. Bovendien heeft de algemene trend van prijsstijgingen aanzienlijke invloed op de kosten van het aankopen en aanplanten van bomen. Deze stijgingen vormen een uitdaging voor het budget en worden veroorzaakt door verschillende factoren, waaronder schommelingen in grondstofprijzen, veranderingen in arbeidskosten, stijgende transportkosten, en klimaatomstandigheden zoals droogte, overmatige regenval of vorst, die directe invloed hebben op de kosten en beschikbaarheid van bomen. Al deze aspecten dragen bij aan de complexe dynamiek die leidt tot prijsstijgingen in de boomsector. Bij het voorstel om het compensatiebedrag aan te passen, hebben we rekening gehouden met een zo efficiënt mogelijke uitvoering.

omschrijving	aankoop	aanplant	totale kosten
boom (open grond)	€ 400,00	€ 150,00	€ 550,00
inrichting groeiplaats	€ 175,00	€ 75,00	€ 250,00
beluchting	€ 125,00	€ 75,00	€ 200,00
bewateren	€ 175,00	€ 75,00	€ 250,00
herstraten	€ -	€ -	€ -
totaal	€ 875,00	€ 375,00	€ 1.250,00

Effecten prijsstijging
Het projectmanagement heeft aangegeven dat het huidige bedrag van €500 vaak als uitdagend wordt ervaren bij het toepassen van boomcompensatie. Een verhoging naar €1250 voor de boomcompensatie zou mogelijk invloed kunnen hebben op de uitvoering van nieuwbouwprojecten. Voor projecten die momenteel in onderhandeling zijn of waarvoor al een anterieure overeenkomst is opgesteld, blijft het compensatiebedrag onveranderd. Hiervan zal een overzichtslijst worden opgesteld. De prijsstijging is enkel van toepassing op nieuwe projecten die buiten deze nog op te stellen lijst vallen.

6. Maatschappelijk draagvlak en participatie

De maatschappelijke steun voor dit voorstel is niet onderzocht.

7. Financiële gevolgen

Dit voorstel heeft geen financiële gevolgen voor het begrotingsresultaat.
Voorgesteld wordt om de voorziening bomenfonds te openen in 2024 met een maximale looptijd, om hierin de van derden verkregen middelen met een specifiek bestedingsdoel te storten.

8. Communicatie

Het besluit zal kenbaar gemaakt worden via de gebruikelijk mediakanalen.

9. Realisatie

Compensatieregeling
Na het aannemen van het raadsbesluit wordt er een voorziening ingesteld. In toekomstige overeenkomsten met projectontwikkelaars zullen de aangepaste regelingen met betrekking tot het

bomenfonds worden opgenomen. Uitgaven vanuit het bomenfonds zullen worden gedaan volgens de 5 stappen die in Bijlage A worden beschreven. Bij het bepalen van compensatielocaties worden de uitgangspunten van het bomenbeleidsplan en de groenvisie als leidraad gebruikt.

Compensatiemethode
Het bomenfonds biedt de mogelijkheid om, indien er onvoldoende ruimte is binnen de projectgrenzen om bomen te planten, een compensatiebedrag in het bomenfonds te storten. Hierdoor kunnen nieuwe bomen worden aangeplant of kan de kwaliteit van het bestaande bomenbestand worden verbeterd. Het draait dus niet alleen om de kwantiteit van bomen, maar vooral ook om hun kwaliteit en de bijdrage die ze leveren aan de natuur en de bewoners.

Procesinrichting
Om het financiële systeem functioneel te maken, worden twee processen ingericht met inbegrip van het waarborgen van het storten van compensatiegelden. Het eerste proces omvat het traject vanuit Projectontwikkeling, waarin afspraken over financiële compensatie worden vastgelegd in de anterieure overeenkomst. Het tweede proces betreft de uitvoering van de compensatie, waarbij de keuze wordt gemaakt om bomen aan te planten of groeiplaatsen te verbeteren voor een kwaliteitsverbetering van het bomenbestand. Voor beide processen worden verantwoordelijkheden en taken beschreven, zoals weergegeven in Bijlage B: Toelichting procesinrichting.

Voor compensaties uit het bomenfonds hanteren we de volgende richtlijnen:
1. Investering in het aanplanten van bomen in de directe omgeving tot maximaal 250 meter buiten de projectgrens.
2. Investering in het verbeteren van groeiplaatsen van bestaande bomen in de directe omgeving tot maximaal 250 meter.
3. Investering in aan te planten bomen in andere delen van de stad.
4. Investering in het verbeteren van groeiplaatsen van bestaande bomen in andere delen van de stad.
5. Verbetering van andere groenvoorzieningen, met focus op klimaatadaptatie.

Ons streven is om voldoende ondergrondse ruimte voor bomen te waarborgen en meer bomen te planten om de natuur tussen groene gebieden te versterken. Het doel is ervoor te zorgen dat er voldoende groen behouden blijft bij de groei van de stad.

Hoorn, 23 JAN. 2023

het college van burgemeester en wethouders van Hoorn,

de secretaris, de burgemeester